

KULTURSKOLEDAGARNA 2026

Kulturskolerådet: Ny chef i kulturskolan

VAD GÖR VI HÄR?

...för vem är vi här?...

ATT VARA EN VANLIG CHEF MEN EN OVANLIG LEDARE

Det finns bara en chef med ditt uppdrag i din kommun. Men i grannkommunen kan du hitta en kollega. Eller i en kommun som ligger längre bort, men som har mer likartade förutsättningar. Andreas Westberg ser ingen skam i att ta efter andra – det är bara smart.

Kärt barn har många namn, brukar man säga. Kanske är det därför titeln på cheferna för kommunernas kulturskolor skiftar så? Kulturskolechef vinner alltmer mark, men det finns också de som tituleras samordnade, rektor eller konstnärlig ledare. Namnet i sig kanske inte är det viktigaste, men det säger något om hur olika förutsättningarna ser ut och hur olika verksamheterna organiseras ute i landet. Det finns helt enkelt inte så tydliga ramar att hålla sig i.

Andreas Westberg sitter i Kulturskolerådets styrelse men har även arbetat med Kulturskolerådets kurs "Ny chef i kulturskolan". Han vet att de flesta som blir chefer inom kulturskolan efterfrågar just detta, något att hålla i. Friheten att utforma verksamheten efter egna visioner är fantastisk, men baksidan av myntet är att uppdraget kan kännas oklart och diffust. Han har träffat många som kliar sig i huvudet och funderar över vad det är som egentligen förväntas och hur det ska göras på bästa sätt.

Att vara chef för en kulturskola innebär precis samma uppgifter som många andra

Foto: Alin Popescu

HJÄLP FÖR DIG SOM ÄR NY

- Vill du gå Kulturskolerådets digitala kurs för nya chefer? Eller vill du ha en alldeles egen mentor?
- Läs mer under Ledarskapsakademien på Kulturskolerådets webb
- www.kulturskoleradet.se/ledarskapsakademien

"... du som kulturskolechef ska veta att du inte är så ensam som du tror."

ANDREAS WESTBERG
Kulturskolechef

Kulturskolerådet 2020 –

KRISTINA ENQVIST
Fd. Kulturskolechef

Kulturskolerådet 2020 –

KULTURSKOLANS UPPDRAG!

..alltså..

VÅRT UPPDRAG!

Visionera – Formulera - Realisera

AGENDA

Ditt Och Vårt Varför – Det Lilla Och Det Stora Perspektivet

Definition Och Styrning

Tillhörighet

Kulturskolans Uppdrag

Samverkan

Utmaningar - Framgångsfaktorer

DITT OCH VÅRT VARFÖR

KÄNNER DU IGEN DIG?!

KÄNNER DU IGEN DIG?!

DITT OCH VÅRT VARFÖR!

Helt unika förutsättningar

Ensam i sin roll

Från kollega till chef

Balansakt vänskap-chef

Sammanhang

Ekonomi

Systematiskt kvalitetsarbete

KULTURSKOLANS FRAMVÄXT, ROLL OCH SÄRART

Redan på 1940-talet startade några kommuner musikskolor men det var framför allt under 1960-talet som den kommunala musikskolan blev mer vanligt förekommande. Det övergripande målet med den kommunala musikskolan var att ge möjlighet att utveckla ett instrument- eller sångkunnande hos alla ungdomar oberoende av ekonomisk, kulturell eller social bakgrund. I slutet på 1980-talet började musikskolan att breddas till att även omfatta annan estetisk verksamhet. Den utvecklingen pågår fortfarande. Idag finns kulturskolor i alla landets kommuner med undantag för en handfull.

Från musikperspektiv till barnperspektiv!

En kulturskola för alla innebär inte nödvändigtvis att alla ska kunna erbjudas en plats i kulturskolan – för det saknas oftast resurser och det är heller inte alla barn som vill delta. Däremot så visar det på en ambition och att barn och unga med olika behov, intressen och förutsättningar ska kunna attraheras av kulturskolans utbud och känna sig hemma i verksamheten. Alla som vill delta ska kunna hitta sin plats och kulturskolan behöver arbeta medvetet för att inte, genom sitt sätt att vara, utestänga någon grupp av barn och unga.

DEFINITION

Då kulturskolan inte är nationellt reglerad går det inte att ge en definition av vad en kulturskola är. Varje skola är unik samtidigt som de flesta kulturskolor liknar varandra.

Det är upp till varje kommun att avgöra om den ska ha kulturskoleverksamhet och hur den i så fall ska se ut.

Kulturskolans uppdrag, styrning, verksamhet, organisering och resurser skiljer sig därför åt mellan olika kommuner. Kommunala förutsättningar såsom geografi, ekonomi, ledning och styrning och kompetens kan också påverka kulturskolans utformning. Kulturskolan bedrivs vanligtvis i egen kommunal regi men sker i vissa kommuner via andra utförare.

”STYRDOKUMENT”

Varje kommun har olika sätt att reglera sin kulturskola. Det varierar i vilken typ av dokument som kulturskolans ramar ges och hur tydligt och detaljerat som kulturskolans uppdrag är.

En vanlig utmaning är att kulturskolans uppdrag är relativt övergripande och brett formulerat och därmed ger svag vägledning vad gäller prioriteringar och inriktning för verksamheten

Här behöver ni som verksamhet ta en aktiv del i att tydliggöra och avgränsa kulturskolans ansvar och uppdrag, exempelvis i nära dialog med nämnd och politiker om ambitioner och prioriteringar. Det är viktigt att känna till vilka förväntningar som finns på kulturskolan och säkerställa ett fokus på dess kärnuppdrag.

?

- Vilken historia har din kulturskola?
- Hur präglar dess historia dagens verksamhet? Finns det arv som är mer och mindre gynnsamma för dagens verksamhet?
- Hur ser kulturskolans utbildningsuppdrag ut och hur tar det sig uttryck?
- Hur förhåller sig kulturskolan till annan verksamhet som barn och unga deltar i på sin fria tid?
- Vad skulle vara annorlunda i kulturskolan om den skulle starta från noll idag?

KULTURSKOLA PÅ EGNA BEN!

Kulturskolan finns för barn och ungas skull

Vi är inte bara grädden på moset - vi är tallriken som moset ligger på!

Tillsammans skapar vi och är ett kulturskolelandskap fullt av kreativa, varierade lösningar på allt från styrning och organisation till ämnesbredd och aktivitet.

Det innebär också ett landskap som kan vara svåröverblickbart!

Varje satsad skattekrone ska omvandlas till verksamhet!

UTMANINGAR I UPPDRAGET

Barn & unga i kulturskolan

- Cirka 11-12 procent av landets barn och unga i åldern 6-19 år är antagna i kulturskoleverksamhet. Av dessa är ungefär 60 procent flickor. (Vi når fler i öppen verksamhet)
- Barn med föräldrar som har eftergymnasial utbildning är överrepresenterade i kulturskolan.
- Barn till föräldrar med utländsk bakgrund deltar i mindre grad i kulturskoleverksamhet än barn med föräldrar födda i sverige.
- Hur möter vi dagens barn och unga?
- Instrumentallt värde - inneboende värde
- I beroendeställning till obligatoriska skolan
- Förändrat kulturbeteende

SAMVERKAN

Syfte med samverkan

Genomtänkt samverkan är en central framgångsfaktor i utvecklingen mot en än mer kvalitativ och effektiv kulturskoleverksamhet som är relevant för fler

kulturskola – skola

kulturskola – civilsamhället

kulturskola – kulturskola

kulturskola – professionella kulturaktörer

kulturskola – andra förvaltningar

kulturskola – regionen

Intern samverkan

Chef – medarbetare

Chef-fackliga

HÖK 21

HUR GÖR VI DÅ?

Vilka verktyg behöver vi för att leverera?

- Vad vill vi/ vad vill politiken?
- Hur arbetar vi. när och hur? Vilka villkor passar verksamheten bäst? Verksamhetsår – kalenderår, personalens sammansättning och kompetens, arbetstidsavtal
- Vi behöver förstå och skapa förutsättningar för våra lokala uppdrag och utifrån det se till så att vi har verktyg och möjligheter att genomföra detta
- Förändrade arbetssätt
- Vad vill barn och unga? När kan de?
- Vilka kan vi samverka med?

FRAMGÅNGSFAKTORER!

- Ramarna klart för sig - uppdraget
- Verksamhet utifrån barn och ungas behov, önskemål och delaktighet
- Samverkan
- Arbetsätt
- Transperens
- Vi är varandras arbetsmiljö
- Pedagogiskt ledarskap
- Våga ta ut svängarna

Kulturskolans roll och förutsättning

En orienteringsskrift för dig som är ledare i kulturskolan

